



بسم الله الرحمن الرحيم (1)

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام و سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الطيبين الطاهرين و صحبه المنتجبين و من تبعهم باحسان الى يوم الدين.

خیلی خوش آمدید برادران عزیز، خواهران عزیز، خدمتگزاران فریضه‌ی حج و حاجیان موفق و معزز که خود این خدمتگزاری شما افتخار بزرگی است. تمهید مقدمات و زمینه‌سازی و کمک به انجام فریضه‌ای با عظمت حج - که واقعاً ابعاد آن بسیار فراتر از آن چیزی است که ما توصیف میکنیم - و نفس خدمتگزاری به اقامه‌ی این فریضه، یک ثواب بزرگ، یک کار بزرگ، یک خدمت باارزش محسوب میشود. بنده به همه‌ی کسانی که در بخشهای مختلف مشغول خدمت هستند - چه در بعثه، چه در سازمان، چه در کاروانها، چه در دستگاه‌های مرتبط - و تلاش میکنند و هرکدام یک گوشه‌ای از کار را میگیرند، توصیه میکنم که قدر این توفیق را بدانند، خدا را شاکر باشند، سپاسگزار باشند که این توفیق به آنها داده شده است و سعی کنند هرچه بهتر این کار را انجام بدهند. این گزارشهایی که جناب آقای قاضی‌عسکر و رئیس محترم سازمان حج بیان کردند گزارشهای خیلی خوبی بود؛ خوب، حالا فرض کنیم که بعضی از اینها در وسط کار متوقف و لنگ هم بشود اما خوب مجموع این گزارشها و کارهایی که انجام گرفته است، مجموع قابل توجهی است؛ لکن من میخواهم این را عرض بکنم که همه‌ی اینهایی که گفته شد نسبت به آنچه برای اقامه‌ی حج ابراهیمی و حج نبوی و حج قرآنی لازم است، هنوز در نیمه‌ی راه است و جا برای کار بسیار زیاد است.

آنچه بنده امروز میخواهم عرض بکنم این است که علاوه‌ی بر همه‌ی جهات گوناگونی که در حج - این فریضه‌ی بزرگ - وجود دارد، حج این خصوصیت را هم دارا است که مظهر آمیختگی معنویت و سیاست، معنویت و مادیت، و دنیا و آخرت است. و منهم من يقول ربنا آتنا فی الدنیا حسنة و فی الآخرة حسنة و قنا عذاب النار؛ (۲) کسانی که در حج این جور دعا میکنند و حسنه‌ی دنیوی و حسنه‌ی اخروی را از خدای متعال مسئلت میکنند، اینها مطلوب و مقبول قرآنند؛ یعنی دنیا و آخرت در حج مجتمع شده است؛ حج مظهر یک چنین چیزی است. کسانی در طول سالهای متمادی تلاش کردند، امروز هم تلاش میکنند که در اسلام معنویت را از مسائل زندگی و مسائل اداره‌ی امور جوامع جدا کنند؛ [یعنی] «جدایی دین از سیاست». سالهای متمادی - شاید بشود گفت ده‌ها سال، صد سال یا بیشتر - دشمنان اسلام و نادانهایی که از اسلام چیزی نمیدانستند، روی این کار کردند؛ وقتی جمهوری اسلامی به وجود آمد و انقلاب اسلامی شد، این حرفها همه باطل شد؛ معلوم شد که خیر، اسلام میتواند میدان سیاست را، میدان زندگی را، میدان اداره‌ی کشور را، میدان به صحنه آوردن مردم با همه‌ی توانشان و ظرفیتشان را به بهترین وجهی اداره کند؛ از شعارهایی که کمونیست‌ها میدادند تا آنهایی که لیبرال‌ها میدادند تا آنهایی که غربی‌ها میدادند، از همه‌ی اینها در این زمینه موفق‌تر عمل کرد. پس آن تلاشی که مدتها میکردند باطل شد لکن باز مجدداً شروع کردند؛ کسانی شروع کردند برای اینکه نسلهای جدید را از آمیختگی دین و سیاست، دین و زندگی، دین و علم، آمیختگی دنیا و آخرت، آمیختگی معنویت و مادیت - که در اسلام همه‌ی اینها هست - منصرف کنند؛ یعنی ذهنها را از این آمیختگی منصرف بکنند؛ حج، یک میدان عملی است برای اینکه این آمیختگی را نشان بدهد.

چطور؟ شما در حج، هم تضرع دارید، هم دعا دارید، هم توسل دارید، هم گریه دارید، هم طواف دارید، هم سعی دارید، هم نماز دارید، و هم اجتماع مردمی دارید؛ این خیلی مهم است. خوب فکر کنند؛ اگر خدای متعال در فراخوانی مردم به حج، فقط نظرش این بود که مردم بیایند آنجا و چند روزی را با معنویت سر کنند، لازم نبود که یک زمان معینی را مشخص کنند؛ در طول سال هرکس هروقت دلش میخواست میرفت؛ نه، حج زمان معین و



مشخصی دارد. در این زمان مشخص از همه‌ی دنیای اسلام باید افراد بیایند؛ نه یک سال، نه دو سال، [بلکه] در تمام طول تاریخ؛ در چند روز معین از همه‌ی دنیای اسلام کسانی که میتوانند، استطاعت دارند، جمع بشوند در یک نقطه؛ این به معنای چیست؟ این به معنای آن است که نفس این اجتماع با یکدیگر، مورد توجه خدای متعال است؛ این را خدای متعال میخواهد. این یعنی همان تشکیل امت اسلامی، این همان نگاه به اجتماع مسلمانان و تجمع مسلمانان است؛ حج مظهر این است.

آن وقت، وقتی که به آنجا آمدید، ثم افيضوا من حيث افاض الناس؛ (۳) اینجا هم بحث ناس است «سواء العاكف فيه و الباد»؛ (۴) اهل مکه و غیر اهل مکه تفاوتی ندارند؛ اینجا مال همه است، این سرزمین متعلق به همه‌ی مسلمین است. نباید کسانی خیال کنند که این سرزمین مال آنها است و آنها حق دارند هرچور دلشان میخواهد در آنجا رفتار بکنند؛ نخیر، همه‌ی مسلمانها حق یکسانی دارند نسبت به کعبه‌ی شریف، نسبت به مسجدالحرام و نسبت به این موطن شریف و فضای مقدس حرمین شریفین. حالا آنچه در آیه‌ی شریفه است مکه است اما مدینه هم همین جور است، آنجا هم متعلق به همه‌ی مسلمانها است چون پیغمبر متعلق به همه است.

ببینید؛ این اجتماع مسلمانها و این همدلی مسلمانها، این هماهنگی مسلمانها، یکی از اهداف مهم حج است که باید مورد توجه قرار بگیرد. در تمام برنامه‌های حج محترم و مدیران مربوطه، این معنا باید لحاظ بشود: ارتباط، اتصال، تفاهم، توافق. البته حکومت مسلط بر آن منطقه این را نمیخواهند، هرچوری که ممکن است، موانع ایجاد میکنند؛ امروز وسایل هم زیاد است. ارتباطات باید برقرار بشود، اجتماع امت اسلامی باید شکل بگیرد. پس بنابراین آن کسانی که سیاست را از اسلام جدا میکنند، نفی میکنند، اسلام را نفهمیده‌اند، آیات قرآن را نفهمیده‌اند. آیات قرآن، چه آنچه مربوط به حج است، چه آنچه مربوط به جهاد است، چه آنچه مربوط به ارتباطات مردم در یک جامعه است، چه آنچه مربوط به حاکمیت حاکم اسلامی در جامعه است، اینها همه سیاستهایی است که متعلق به اسلام است. مردم سالاری اسلامی هم که ما گفتیم، متحد (۵) از متن اسلام و متن قرآن است. و امرهم شوری بینهم؛ (۶) این، آن نکته‌ی اصلی است در مسئله‌ی حج.

یک نکته این است که از مفاهیم حج و نکته‌هایی که در حج وجود دارد، هیچ کس نباید جلوگیری کند و ممانعت ایجاد کند؛ که «ان الذين كفروا و يصدون عن سبيل الله و المسجد الحرام»، (۷) آن کسانی که «صد عن سبيل الله» میکنند و «صد عن المسجد الحرام» میکنند، این صد - جلوگیری، منع - فقط این نیست که نگذارند شما بروید مکه، ممکن است بگذارند بروید مکه اما نگذارند که از مفاهیم حج استفاده کنید؛ این هم صد عن سبيل الله است، این هم صد عن المسجد الحرام است. آن کسانی که این حرکت را انجام میدهند، آن حکومت، آن دولتی که این غلط بزرگ را میکند، صد عن سبيل الله انجام میدهد. بایستی مفاهیم حج را دانست، فهمید، برطبق آنها رفتار کرد و عمل کرد.

و حاصل مطلب این است که کعبه متعلق به همه است. اعتقاد ما این است که ملت ایران بعد از پیروزی انقلاب، به برکت هدایت امام بزرگوار، یک معنای جدیدی از حج را فهمید، کشف کرد، درک کرد. از سال اولی که انقلاب پیروز شد و کسانی رفتند حج و امام بزرگوار پیام دادند، مفاهیم جدیدی از حج برای ملت ایران آشکار شد و روشن شد و دنبال آن مفاهیم را گرفت و حرکت کرد؛ حج همراه با برائت، حج همراه با تفاهم با مسلمین، حجی که مظهر «اشداء علی الکفار» و «رحماء بینهم» (۸) است. حج مظهر «اشداء علی الکفار» و «رحماء بینهم» باید باشد. نقطه‌ی مقابلش این است که بین برادران اختلاف ایجاد کنند، جدایی ایجاد کنند، اما دم خودشان را به دم استبکار جهانی و آمریکا وصل کنند و ببندند؛ این نقطه‌ی مقابل آن چیزی است که حج از مردم خواسته است و برای مردم خواسته است و شارع مقدس به خیر مردم تشریح (۹) فرموده است. حج را با این روحیه، با این حالت بایستی انجام داد.



حالا البته متأسفانه دولت عربستان مزاحمتهایی ایجاد میکند و مانع از انجام بعضی از وظایف و فرایضی میشود که حق این است که اینها انجام بگیرد؛ خب، اینها را بایستی به عنوان مطالبات مؤمنین و مسلمین همواره در نظر داشت؛ ممکن است مانعی به وجود بیاورند - آن مانع اگر آمد، طبعاً مشکل به وجود می‌آورد- اما آن خواست را و آن مطالبه را هرگز نبایستی فراموش کرد. همچنان که حالا آقایان هم بیان کردند، در مورد فاجعه‌ی مسجدالحرام و منی در سال ۹۴ [هم] این قضیه فراموش‌شدنی نیست؛ این باید حتماً تعقیب بشود، دنبال بشود، مجموعه و هیئت حقیقت‌یاب با حضور مدعی اصلی - که جمهوری اسلامی است - باید تشکیل بشود، باید به مجامع بین‌المللی مراجعه بشود، از هر جایی که ممکن است باید کمک گرفته بشود تا احقاق حق بشود؛ اینجا ظلم بزرگی انجام گرفت. حق بزرگ حجاج بر آن کسانی که مسلط بر آن منطقه هستند، امنیت آنها است؛ این مطالبه‌ی اصلی آنها است. «امن» یکی از خصوصیات است که خدای متعال برای خانه‌ی خودش و شهر مکه و حرم، معین فرموده است: جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اٰمَنًا؛ (۱۰) همه آنجا جمع بشوند و امن باشد، امنیت داشته باشند. امنیت و ایمنی مردم یکی از اساسی‌ترین کارها است؛ این ایمنی مراعات نشد. این، مطالبه لازم دارد؛ این، دنبال‌گیری لازم دارد؛ از دنبال‌گیری از این قضیه خسته نشوید؛ دنبال کنید، بخواهید. مسئولین محترم - چه در بعثه، چه در سازمان حج، چه در دستگاه‌های ذی‌ربط، وزارت خارجه، قوه‌ی قضائیه و دیگران - باید قضیه را دنبال بکنند. آن‌طور که به من گزارش کردند، به خانواده‌های برخی از شهدا که در آنجا دفن شده‌اند اجازه داده نمیشود که حتی بروند آنجا و قبر عزیزان خودشان و شهیدان خودشان را زیارت بکنند! این جور نمیشود؛ بایستی نسبت به این قضایا کار انجام بگیرد. دیه‌ی مقتولین هم یک مسئله است.

برادران عزیز، خواهران عزیز! امروز دنیای اسلام احتیاج دارد به یک صدایی؛ هر صدای تفرقه‌افکن و تفرقه‌انگیزی قطعاً مبعوض شارع مقدس است. از هر طرف، به هر شکل، به هر جور، تفرقه ممنوع است. چرا؟ چون دشمن متمرکز شده است روی دنیای اسلام. شما ببینید در دنیای اسلام چه خبر است؟ از آن طرف فشارهایی که بر کشور یمن وارد میشود؛ یک ملت مظلوم چند سال است که به‌طور دائم مورد تهاجمند؛ البته شجاعند، قوی‌اند، مقاومت میکنند، اما سختی میکشند. از آن طرف مسئله‌ی فلسطین و این سیاست شیطانی و خبیثی که آمریکا در مورد فلسطین در نظر گرفته است، اسمش را هم گذاشته است «معامله‌ی قرن». البته بدانند که این معامله‌ی قرنی که آنها فکر کرده‌اند، به توفیق الهی هرگز تحقق نخواهد یافت. به کوری چشم دولتمردان آمریکا که دارند خودشان را میکشند برای اینکه در قضیه‌ی فلسطین یک کاری انجام بدهند، قضیه‌ی فلسطین از یادها نخواهد رفت و شهر مقدس بیت‌المقدس پایتخت فلسطین باقی خواهد ماند و قبله‌ی اول مسلمانها برای مسلمانها باقی خواهد ماند. این خواب آشفته‌ای که اینها دیده‌اند که خیال میکنند بیت‌المقدس را بگیرند و میگویند هم روی شهر، هم زیر شهر، هم اعماق شهر - شرقش، غربش، همه‌جایش - باید دست یهود باشد، غلط بیخودی میکنند؛ این اتفاق نخواهد افتاد و مسلماً ملت فلسطین در مقابل این می‌ایستند و ملت‌های مسلمان همه پشت سر ملت فلسطین خواهند ایستاد و به توفیق الهی نمیگذارند این اتفاق بیفتد.

البته متأسفانه بعضی از دولت‌های اسلامی بر اثر بی‌اعتقادی به اصل اسلام - چه برسد به مسئله‌ی فلسطین - پیشمرگ آمریکایی‌ها شده‌اند؛ نه فقط دنباله‌رو، [بلکه] خودشان را دارند قربان آنها میکنند؛ روی حماقت و جهالت و مطامع و اهواء دنیوی. بعضی از دولت‌ها - متأسفانه دولت‌های عرب - یک چنین وضعی دارند؛ این هم اثری ندارد، این هم فایده‌ای ندارد، آنها هم ناکام خواهند ماند و به توفیق الهی و به توفیق پروردگار، امت اسلامی و ملت مسلمان فلسطین بر دشمنان خودشان قطعاً پیروز خواهند شد و خواهند دید آن روزی را که ریشه‌ی رژیم جعلی صهیونیست از سرزمین فلسطین کنده خواهد شد.

ان شاء الله حج مقبولی داشته باشید و ان شاء الله حجاج عزیز ما با سلامت و امنیت بروند و با دست پُر ان شاء الله



والسلام علیکم ورحمة الله

- ۱) در ابتدای این دیدار، حجت الاسلام والمسلمین سیدعلی قاضی عسکر (نماینده ی ولیّ فقیه در امور حج و زیارت) و آقای حمید محمدی (رئیس سازمان حج و زیارت) گزارشهایی ارائه کردند.
- ۲) سوره ی بقره، آیه ی ۲۰۱ ؛ «و برخی از آنان میگویند پروردگارا! در این دنیا به ما نیکی و در آخرت [نیز] نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش [دور] نگاهدار.»
- ۳) سوره ی بقره، بخشی از آیه ی ۱۹۹ ؛ «پس، از همان جا که [انبوه] مردم روانه میشوند، شما نیز روانه شوید ...»
- ۴) سوره ی حج، بخشی از آیه ی ۲۵ ؛ «... اعم از مقیم در آنجا و بادیه نشین ...»
- ۵) برگرفته
- ۶) سوره ی شورا، بخشی از آیه ی ۳۸ ؛ «... و کارشان در میانشان مشورت است ...»
- ۷) سوره ی حج، بخشی از آیه ۲۵
- ۸) سوره ی فتح، بخشی از آیه ی ۲۹ ؛ «... بر کافران، سخت گیر [و] با همدیگر مهربانند ...»
- ۹) قانون یا قاعده ی شرعی وضع کردن
- ۱۰) سوره ی بقره، بخشی از آیه ی ۱۲۵ ؛ «... خانه ی [کعبه] را برای مردم محلّ اجتماع و [جای] امنی قرار دادیم. ...»